

SİBER(TEKNOLOJİK) ZORBALIK

Sevgili Öğrenciler, zorbalık çoğu zaman saldırganlık, şiddet ve istismar kavramları ile beraber kullanılır. Farklı biçimlerde kendini gösteren şiddet olgusu, günümüzde karşımıza çıkıyor. Özellikle siber(teknolojik) zorbalığın en birincil hedefi maalesef gençler ve çocuklardır. Güçlüden güçsüze doğru ezici bir akış olan zorbalık, günümüzün bu yeni ortamında da teknolojiye uyum sağladı. Zorbalık artık ekranlara taşındı. Üstelik günümüz zorbası, ekranın arkasında gizlendiği için kendini gerçekte olduğundan daha güçlü hisseder. Karşısındakine verdiği zararı da göremez. Oysa verdiği zarar çok fazladır.

Siber (Teknolojik) zorbalık, çeşitli teknolojik gereçler kullanarak her türlü teknolojik ortamda sesli, sözlü ve/ veya görüntü kullanarak birey veya birey gruplayınca karşı tarafın yani hedefin, kişilik hak ve özgürlüklerini sınırlamaya yönelik sistematik saldırı, taciz gibi davranışlar bütünüdür. Teknolojik zorbalık da şiddet küfürlü ve saldırgan bir dille gerçekleşir, istenmeyen mesajlarla kişiler rahatsız edilir. İftira ve dedikodu, söylentiler çıkarılır. Başka bir kişi gibi davranılıp kendilerini saklayabilirler. Başkasının özel bilgilerini, sırlarını izni olmadan açığa çıkarıp yayabilirler. Özel bilgilerini çalabilirler. Korku ya da tehdit içeren yazı, görüntü kullanabilir e posta, cep telefonu, Whatsapp, Snapchat mesajları gönderebilirler. Kişinin izni olmadan görüntü, video çekip bunları yayımlayabilirler. Web sitesi, sosyal medya sayfası oluşturarak hedefi yıpratmaya yönelik paylaşımlar yapabilirler. Şifrelerini ele geçirebilir, web sitelerini hackleyebilirler.

Teknolojiyi çok iyi kullanan zorba aslında kendisiyle barışık olmayan, mutlu olmayan, saldırgan davranışlar sergileyebilen güvensiz, güçsüz kişilerdir. Ekranın arkasına geçtiğinde kontrol onlara geçmiştir ama gerçek yaşamda son derece silik, adeta görünmez ve kendi yaşamları üzerinde elde edemedikleri kontrolü başkaları üzerinde kurmaya çalışan zorbalardır. Zorbalar genelde yalnızdır. Bu noktada, teknoloji onların en yakın arkadaşıdır.

Sosyal medya ortamları veya şirketler kendi güvenlik politikalarını açıklamışlar ve kullanıcılarını uyarılmışlardır. Kullanıcı hesabı oluştururken bu güvenlik uyarılarından da haberdar olmak gerekir.

Sizler neler yapabilirsiniz? Özellikle de zorbalıktan korunmak için hangi önemli adımları atabilirsiniz?

Her şeyin, her an paylaşıldığı bir ortamdasınız. Bu nedenle elinizden geleni yapmalısınız. Önce iyi bir insan iyi bir kullanıcı olmalısınız. Bir sosyal medya platformunda hesap açmadan önce güvenlik bilgilerini dikkatlice okuyun. Sadece okumakla kalmayıp uygulayın. Kullandığınız cihazların virüs programları olmasına dikkat edin. Zaman zaman gelen bilgisayar ve program güncellemelerini yapın. Seçtiğiniz ya da oluşturduğunuz şifreler tahmin edilebilir ve basit olmasın. Genellikle küçük harf, büyük harf, sayılar ve noktalama işaretlerinin de kullanıldığı karmaşık bir şifre oluşturun. Bu şifre size özel olduğundan başkalarının bilmesine gerek yoktur ve en yakın arkadaşınız bile bilmesin. Şifreniz arkadaşlık bağının bir simgesi değildir. Şifreler “özel” dir ve “özelin” de paylaşılması uygun olmaz. Tanımadığınız kişilerle arkadaş olmayın; kimlik bilgilerinizi, adresinizi, okul ve telefon bilgilerinizi ve şifrelerinizi kesinlikle paylaşmayın. Sizler için içinde bulunduğunuz gelişim dönemi özelliği olarak görünür olmak önemli ama zorbalar bunu bildiğinden bu özelliğinizi kullanabilirler. Tanımadığınız kişilerle çevrim içi oyun oynarken sohbet veya arkadaşlık davetlerini kabul etmeyin. “ Peki, ama insanlarla nasıl tanışacağız?” diyebilirsiniz bir bakıma doğru bu söylediğiniz. Fakat dikkatli olmakta yarar var. Çünkü zorbalığa maruz

kalabilirsiniz. Kimden nasıl zarar geleceğini bilemeyebilirsiniz. Sosyal medya ortamlarında dolandırıcılar olabileceğini her zaman aklınızda bulundurun hediye kazandınız mesajlarına güvenip kişisel bilgilerinizi onlarla paylaşmaktan uzak durup her zaman dikkatli olun. Ailenizle birlikte görüşüp onlarla birlikte karar verip güvenlik programlarını kullanabilirsiniz.

Teknolojik zorbalarla karşılaştığınız da muhakkak yetişkinlerden bilgi ve destek alın onlara bu durumu bildirin. Teknolojiyi başkalarına zarar vermek için kullanmayın. Zorbalığa taraf olmayın; alay etmek zorbayı desteklemek gibi eylemlerden uzak durun. Başkalarının bilgisayarda yaptığı çalışmaları izinsiz kullanmayın onları karıştırmayın. Fikir ve telif haklarına saygılı olup bedelini ödemediğiniz yazılımı kullanmayın. Ulaştığınız bilgilerin doğru olduğundan emin olun ve kullandığınız kaynakları belirtin. Ödevlerinizi yaparken mutlaka kaynak belirtin ve kullandığınız web sitesinin güvenilirliğini kontrol edin. Fotoğraflarınızı paylaşıırken, daha sonra bu fotoğrafları görüp mutlu olup olmayacağını düşünün. Paylaşacağınız fotoğraflarda arkadaşlarınız da varsa veya onları etiketleyecekseniz mutlaka izin alın. Mesaj gönderirken yazdıktan sonra, göndermeden önce mesajı okuyun. Kullandığınız dile dikkat edin. (yazıştığınız kişinin kim olduğunu düşünüp, arkadaşınız mı bir büyüğünüz mü gibi). Gruplara üyeyseniz grup konusu dışında mesaj göndermeyin. Gelen mesajı başkalarına yönlendirmeden önce kimden geldiğine ve doğruluğuna bakın. Dijital görgü kurallarını araştırıp öğrenin ve kullanın.

Sevgili öğrenciler bu bülten İnternet Sır Tutmaz kitabından yararlanılarak hazırlanmıştır.